draaien (minstens 25 % papier en ten hoogste 75 % afval), op voorwaarde dat de doelstellingen behaald blijven.

Met betrekking tot de invulling en planning van de advertentieruimte is er, overeenkomstig het protocol, een begeleidingsgroep opgericht, bestaande uit afgevaardigden van elke betrokken organisatie en afgevaardigden voor het gewest van OVAM. De inhoudelijke invulling blijft niettemin de verantwoordelijkheid van het gewest.

3. Buiten de twee MBO's in het kader van de aanvaardingsplicht papierafval, zijn er op dit moment reeds MBO's afgesloten in het kader van de volgende afvalstromen : geneesmiddelen, afvalbanden, voertuigwrakken en gebruikte elektrische en elektronische toestellen. Voor de volgende stromen zijn er onderhandelingen gestart met de bedoeling om tot een MBO te komen : afgewerkte olie, batterijen en loodstartaccu's.

Vraag nr. 111
van 8 maart 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Terugnameplicht verpakkingsafval – Informatie sectoren

Een aantal handelaars heeft, in het kader van de ecotaksen en de terugnameplicht, nare ervaringen opgedaan.

Na zich retroactief te hebben aangesloten bij Fost Plus, hebben sommigen vanwege de Administratie der Douane en Accijnzen nog een rekening gepresenteerd gekregen voor verschuldigde milieutaksen. Het voorleggen van de Fost Plus-facturen maakte weinig indruk op de ambtenaren van Financiën. Daarbij werd de handelaars – tegen een tarief van 15 frank per fles – dikwijls een "gepeperde" rekening gepresenteerd.

Uiteraard heeft dit te maken met het feit dat de aanvraag tot vrijstelling, met vermelding van het Fost Plus-aansluitingsnummer, had moeten bezorgd zijn aan de bovenvermelde administratie, om een tarief van 0,08 frank per fles te kunnen genieten in plaats van 15 frank.

Maar het heeft ongetwijfeld ook te maken met de steeds nieuwe bepalingen en uitzonderingen die aan de ecotakswet werden aangebracht.

Onder welke voorwaarden verloopt de doorstroming van informatie naar de diverse sectoren die met Fost Plus te maken hebben ? Ervan uitgaan dat de individuele handelaar wel het Staatsblad zal doornemen, is daarbij zeker niet de aangewezen manier.

Antwoord

Drankverpakkingen zijn zowel onderworpen aan de wet op de milieutaksen als aan de terugnameplicht zoals bepaald in het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval.

Het opleggen van boetes wegens het niet tijdig aanvragen van een vrijstelling is de volledige verantwoordelijkheid van het Ministerie van Financiën, net zoals de communicatie omtrent de wet op de milieutaksen. De gewesten zijn in het kader van de wet op de milieutaksen verantwoordelijk voor de attestatie van de bereikte resultaten van Fost Plus.

In het kader van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval heeft de Interregionale Verpakkingscommissie via verschillende communicatiekanalen (advertenties in vakbladen, voordrachten, ...) informatie verstrekt over de terugnameplicht en de andere verplichtingen die aan de bedrijven worden opgelegd in het samenwerkingsakkoord. Vaak werd samengewerkt met de betrokken beroepsfederaties. Samen met initiatieven op het vlak van handhaving, moet dit leiden tot een correcte naleving van de wetgeving.

Vraag nr. 112
van 8 maart 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Aquafinwerken Grimbergen – Milieu

Langs de Maalbeek-Sprietmolenbeek in Grimbergen worden thans door Aquafin werken uitgevoerd voor de aanleg van een collector en de bouw van een RWZI (rioolwaterzuiveringsinstallatie) die een waardevol landschappelijk gebied doorkruisen. Zo wordt onder meer de loop van enkele beken gewijzigd, wat ecologische schade kan teweegbrengen aan de plaatselijke biotopen.

De vraag rijst in welke mate bij die werken door Aquafin rekening wordt gehouden met het aspect bescherming van het leefmilieu.

Tijdens een studiedag met medewerking van verschillende officiële diensten en instanties werd trouwens erkend dat het in het Zennebekken, in vergelijking met andere gebieden, lang heeft geduurd vooraleer er op het vlak van het behoud van het natuurlijke en landelijke karakter iets is totstandgekomen. Enkele vermelde initiatieven zijn hoofdzakelijk gesitueerd in het Vlaamse randgebied ten zuiden van het Brusselse Hoofdstedelijke gewest. Ten noorden ervan blijven deze initiatieven totnogtoe blijkbaar achterwege.

1. Door wie wordt erop toegezien dat bij de aanleg van een collector door Aquafin het natuurlijke en landelijke karakter van het betrokken gebied wordt gevrijwaard ?

   Werden er door de bevoegde instanties reeds opmerkingen geformuleerd aan het adres van de firma verantwoordelijk voor de uitvoering van de werken ? Wordt er toegezien op het gevolg dat daaraan wordt gegeven ?

2. Zijn er bij de werken in Grimbergen ook wachtbekkens gepland ? Waar ?

   Gaat het om wachtbekkens in open lucht of overdekte ?

   Wordt er bij de uitvoering van de werken op toegezien dat er in de nabijheid van de wachtbekkens geen reukhinder optreedt ?

3. Voorzien de werken in Grimbergen in een sterk doorgedreven scheiding van regenwater en droogweerafvoer bij de bron, meer bepaald op het niveau van de gemeentelijke rioleringsstelsels, op de bedrijventerreinen en andere grote verharde oppervlakten en bij particuliere woningen ?

4. Werden er reeds richtlijnen opgesteld om de gemeenten ertoe aan te zetten, te zorgen voor de gescheiden afvoer van regenwater en andere afvalwaters ?

5. Welke initiatieven voor het behoud van het landelijk en natuurlijk karakter ten noorden van het hoofdstedelijk gebied kunnen worden vermeld ?

Antwoord

1. Zoals bepaald in de overeenkomst tussen de NV Aquafin en het Vlaams Gewest, dient de NV Aquafin voor elk opgedragen project van het investeringsprogramma een technisch plan op te maken. Dit technisch plan moet de NV Aquafin uiterlijk vijftien maanden na ontvangst van het opgedragen investeringsprogramma ter goedkeuring aan het Vlaams Gewest voorleggen.

   Reeds bij de opmaak van het technisch plan worden de gemeentebesturen op wier grondgebied de collector zal worden aangelegd, geconsulteerd. Op die manier kan reeds in een vroeg stadium rekening worden gehouden met de lokale inzichten inzake het karakter van het betrokken gebied.

   Nadat het technisch plan aan het Vlaams Gewest is voorgelegd, wordt het ter advisering overgezonden aan de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer – Milieu-investeringen, aan de Vlaamse Milieumaatschappij en aan het betrokken bekkencomité. In dit bekkencomité zijn verschillende administraties vertegenwoordigd die toezien op de vrijwaring van het natuurlijke en landelijke karakter van het betrokken gebied.

   Het technisch plan zal pas worden goedgekeurd wanneer maximaal rekening werd gehouden met de geformuleerde opmerkingen.

   Naar gelang van de bestemming van de aangesneden gebieden dient het project na goedkeuring van het technisch plan vervolgens al dan niet te worden onderworpen aan een MER-studie *(MER : milieueffectrapport – red.)*. Collectoren zijn pas MER-plichtig indien ze worden aangelegd in één of meer van de volgende gebieden :

   – ofwel op het gewestplan vastgesteld natuur- en/of reservaatgebied,

   – ofwel op het gewestplan vastgesteld ecologisch waardevol gebied,

   – ofwel een vogelbeschermingsgebied vastgesteld in uitvoering van de EG-richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 en/of een Ramsar-gebied *(cf. The Ramsar Convention on Wetlands, Ramsar 1971 – red.)*.

   Op het gewestplan vastgesteld "landschappelijk waardevol gebied" valt hier dus niet onder.

   RWZI's zijn pas MER-plichtig vanaf een capaciteit van 150.000 IE (onafhankelijk van hun locatie in één of ander gebied *(IE : inwonersequi-*

valent – red.). Via de MER-studie, die wordt opgesteld ten behoeve van de bouwvergunningsaanvraag voor collectoren en ten behoeve van de milieuvergunningsaanvraag voor RWZI's, is enig toezicht en enige sturing ten aanzien van het natuurlijke en landelijke karakter van de omgeving mogelijk, doch de in het MER geleverde informatie is enkel informatief en niet bindend. Extra maatregelen om nadelig beoordeelde effecten op onder andere natuur en landschap te milderen, worden daarin aangereikt aan enerzijds de initiatiefnemer, om zijn project milieuvriendelijker te maken alvorens de vergunning ervoor aan te vragen, en aan anderzijds de advies- en vergunningverlenende overheid, om een goede beslissing te kunnen nemen inzake het project (afleveren/weigeren van een vergunning, opleggen van vergunningsvoorwaarden).

Ook in het kader van de bouwvergunning wordt het project nogmaals bekeken met het oog op het vrijwaren van het betrokken gebied en wordt het project, indien MER-plichtig, nogmaals getoetst aan de conform verklaarde MER-studie. Alvorens een bouwvergunning kan worden afgeleverd door de gemeente, wordt het advies gevraagd van de bevoegde instanties, zoals in dit geval, de afdelingen Bos en Groen en Monumenten en Landschappen en de Dienst Waterlopen van het Provinciebestuur.

Tijdens de uitvoering van de werken is de NV Aquafin verantwoordelijk voor het toezicht op de goede uitvoering en de naleving van de voorgeschreven maatregelen door de aannemer. Bij de oplevering van een project wordt erop toegezien dat voorschriften opgenomen in de vergunning effectief zijn gerespecteerd.

Wat de werken betreft waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, zijn langs de Maalbeek – Sprietmolenbeek in Grimbergen momenteel twee projecten in uitvoering, met name :

– project 96.251 – Collector Maalbeek fase 2,

– project 96.252 – Collector Maalbeek fase 3.

Voor geen van beide projecten diende conform de huidige wetgeving een MER-studie te worden uitgevoerd.

Voor het project 96.251 in de Oyenbrugstraat en Tommenmolenstraat is op vraag van de afdeling Monumenten en Landschappen een alternatieve bestrating (met kasseien, ternair zand, ...) aangebracht. In dit project wordt de collector over de volledige lengte aangelegd in de straat, er is slechts een kortstondige verstoring van het natuurlijke en landelijke karakter waarneembaar. Voor het opwaartse project 96.252 (fase 3) werd bijvoorbeeld in een doorpersing voorzien onder het Nekkerbos op vraag van de afdeling Bos en Groen, zodat ook hier een verstoring van de waardevolle fauna en flora wordt vermeden. Slechts na verwerking van de opmerkingen van de verscheidene instanties door het aanpassen van grond- en andere plannen, worden de vereiste machtigingen afgeleverd (overstorten, ...). Op deze manier is een eenvoudige controle bij het dagelijkse werftoezicht mogelijk.

2. Op vier locaties langs het tracé der werken (oosten Nekkerbos, 's Gravenmolenstraat, Wolvertemsesteenweg, Tommenmolenstraat) is in een overstortmogelijkheid voorzien vanuit de riolering naar de Maalbeek. Conform de code van goede praktijk dient de overstortfrequentie te worden beperkt tot tienmaal/jaar voor de waterlopen met bestemming "basiskwaliteit".

   Om de frequentie van overstorten van de collector naar de Maalbeek te beperken, werd op de vraag van de beheerder van de waterloop nr. 1044 (Maalbeek) in het project 96.252 Collector Maalbeek fase 3 in twee overdekte bergbezinkingsbekkens voorzien. Een eerste bekken van 1.350 m^3 is gesitueerd ter hoogte van de Wolvertemsesteenweg langs de Kloosterdam (vlakbij de woning gelegen Wolvertemsesteenweg nr. 72), een tweede van 225 m^3 aan de 's Gravenmolenstraat ter hoogte van de Molenbeekvoetweg (vlakbij de woning gelegen 's Gravenmolenstraat nr. 40). Tevens wordt op vraag van de waterloopbeheerder in een open buffering voorzien van ruim 4.500 m^3 door het uitbreiden van de bestaande gracht aan de Wolvertemsesteenweg, en dit met de bedoeling het overstortdebiet naar de ontvangende waterloop af te vlakken en wateroverlast in de toekomst te vermijden.

   Aan de Wolvertemsesteenweg doorstroomt het teveel aan water dat vanuit de collector naar de waterloop wordt overgestort, eerst een bergbezinkingsbekken. Dit overdekt bekken heeft zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve functie. Immers, slechts zevenmaal/jaar wordt overgestort naar oppervlaktewater. Het overdekt bekken is zodanig ontworpen dat een bezinking optreedt in het bekken en dat de vuiluit-

worp naar de waterloop sterk wordt gereduceerd. Na een regenbui wordt dit bekken geledigd naar de collector, via een spoelreinigingssysteem wordt het slib opnieuw in de afvalwaterleiding gespoeld.

Niet al het regenwater kan worden opgevangen in het overdekt bekken. Daarom is dus op vraag van de beheerder de uitlaat van het overdekt bekken verbonden met een bestaande gracht die nu reeds verbonden is met de Maalbeek en die in het Aquafin-project zal worden verbreed en geherporfileerd zodat een wachtbekken van 4.500 m^3 wordt gerealiseerd. Aan het einde van deze gracht wordt in een afremming van het debiet voorzien naar de Maalbeek. Dit openluchtwachtbekken heeft naast een kwantitatieve, ook een zuiverende functie door het aanbrengen van planten.

Tijdens de uitvoering van de werken wordt een goede waterafvoer gegarandeerd en worden er geen bijzondere maatregelen genomen ter bestrijding van reukhinder, daar bijkomende reukhinder niet te verwachten is. Mits een goede exploitatie door de beheerder zullen deze bekkens in de toekomst een positieve bijdrage leveren ter voorkoming van eventuele reukhinder.

3. Gezien de continue nabijheid van oppervlaktewater (het tracé loopt grotendeels langs de Maalbeek) is in geen van beide projecten in de aanleg van een RWA-leiding voorzien en de afkoppeling van hemelwater vormt niet meteen het voorwerp van één van beide projecten *(RWA : regenwaterafvoer – red.)*. De aanleg van de Maalbeek-collector heeft tot doel de bestaande en de toekomstige lozingen van afvalwater (waarvan de bestaande lozingen de eindpunten vormen van het huidige, overwegend gemengde, gemeentelijke rioleringsstelsel) te verzamelen en af te voeren naar de geplande RWZI van Grimbergen – Zemst.

Waar mogelijk wordt uitsluitend het afvalwater of een minimum aan hemelwater opgevangen. Onder andere de grote verharde oppervlakte van busmaatschappij De Lijn gelegen op de hoek van de Brusselsesteenweg en de Wolvertemsesteenweg wordt afgekoppeld. Waar de Aquafin-collector in de rijweg is gelegen, is in een semi-gescheiden afwatering voorzien. Meestal worden de bestaande grachten hier behouden voor het regenwater (aansluitingen straatkolken) ; dit geldt voor de 's Gravenmolenstraat, Wolvertemsesteenweg (gedeelte), Oyenbrugstraat en Tommenmolenstraat. Alle bestaande gescheiden afwateringen (infiltratie e.d.) worden uiteraard behouden.

Het behoort tot de taak van de gemeente om zoveel mogelijk een scheiding van afvalwater en hemelwater door te voeren en toe te zien op de naleving van de bestaande regelgeving inzake afkoppeling van hemelwater. Ook de afkoppeling van diverse verharde oppervlakten zal in de toekomst nog heel wat inspanningen vragen.

4. Via het subsidiëringsbesluit, waarvan een bijsturing momenteel in voorbereiding is, worden de gemeenten gestimuleerd om afvalwater en regenwater gescheiden af te voeren. In de herziening van dit besluit zal nog meer de nadruk worden gelegd op een volledig gescheiden afvoer van afvalwater en hemelwater, onder meer wat de private aansluitingen betreft.

Volgens het subsidiëringsbesluit kunnen gemeentelijke rioleringsprojecten enkel worden gesubsidieerd indien de betrokken gemeente een gericht beleid voert inzake de buffering van hemelwater door :

– het vaststellen van een gemeentelijke bouwverordening waarbij voor nieuwbouw en vernieuwbouw de installatie van een hemelwaterput met hergebruik of de installatie van een infiltratievoorziening wordt verplicht ;

– het vaststellen van een gemeentelijke subsidieregeling voor de installatie van een hemelwaterput en/of een infiltratievoorziening ;

– het vaststellen van een gemeentelijke verordening inzake afzonderlijke huisaansluitingen voor nieuwbouw en vernieuwbouw voor de gescheiden afvoer van afvalwater en hemelwater, en waarbij de afvoer van hemelwater naar een gemengd stelsel slechts wordt toegelaten wanneer er geen infiltratievoorziening, geen gracht, geen oppervlaktewater of geen hemelwaterafvoerleiding voorhanden is.

De gemeente kan via dit besluit zelfs een verhoogde subsidie krijgen voor de aanleg van gescheiden stelsels waarbij de afvoer van hemelwater plaatsvindt via een geherwaardeerd grachtenstelsel dat op een milieuverantwoorde manier in stand wordt gehouden, en voor de aanleg van met het rioleringsproject gerelateerde retentie- en infiltratievoorzieningen voor hemelwater.

Daarboven zal in het vernieuwde subsidiebesluit een subsidie van 100 % voor de aanleg van DWA-riolen (2 DWA) worden ingesteld *(DWA : droogweerafvoer – red)*. Een maximale afkoppeling van het regenwater op het particulier domein is dan voor het gebruik van deze kleine buisdiameters noodzakelijk.

5. Zeer recentelijk (op 20/10/2000) werd een MER conform verklaard voor een project in de omgeving, namelijk het project 97.246 gelegen langs de Maalbeek (stroomopwaarts Sportpark Groendal) op het grondgebied Grimbergen, Meise en Wemmel. In dit MER werden effecten op natuur- en landschapswaarden beoordeeld, werden alternatieven onderzocht en werden tal van milderende maatregelen ten aanzien van natuur en dergelijke opgesomd.

   Er wordt ook vastgesteld dat voor heel wat meer projecten in het Zennebekken stroomopwaarts (ten zuiden) van Brussel milieueffectrapporten dienden te worden opgesteld dan voor projecten ten noorden van het Hoofdstedelijke gewest. Dit heeft te maken met het "vlakkere" reliëf ten noorden van Brussel (Vilvoorde, Zemst, ...) in vergelijking met het zuiden. Ten zuiden van Brussel liggen de gebieden waar de MER-plicht geldt (opgesomd in het antwoord 1) meestal in de valleien zelf, zijnde net op die locaties welke voor de werking van afvalwatercollectoren economisch optimaal zijn (meer gravitair, minder pompstations, ...).

Vraag nr. 113
van 8 maart 2001
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Woluwe, Molenbeek, Pontbeek – Rivierherstel

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft het beginsel aangenomen van het opnieuw in open lucht brengen van waterlopen en stukken van waterlopen op plaatsen waar de fysische en technische voorwaarden aanwezig zijn om het lokaal stedelijk weefsel te laten doorkruisen door een nieuwe open waterweg.

Als voorbeeld geldt de Woluwe, waar werken in die zin worden gepland, terwijl ook de mogelijkheden worden onderzocht voor het Molenbeek-Pontbeekdal.

Deze twee waterlopen vloeien ook door het Vlaamse randgebied. Daarom wordt overleg gepland met het Vlaams Gewest voor de grensoverschrijdende waterlopen.

1. Heeft dit overleg reeds plaatsgevonden en heeft het geleid tot concrete gemeenschappelijke initiatieven ?

2. Welke beleidsoptie hanteert de Vlaamse regering met betrekking tot het opnieuw in open lucht brengen van waterlopen ?

3. Welke beleidsoptie wordt gehanteerd inzake het terugbrengen van rechtgetrokken waterlopen in hun oude, kronkelende bedding ?

Antwoord

1. Op 25 april en 19 oktober 2000 vonden vergaderingen plaats met afgevaardigden van Vlaanderen (Vlaamse Milieumaatschappij, administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer en Aquafin) enerzijds en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (kabinet-Gosuin, Brussels Instituut voor Milieubeheer, Vereniging voor de Coördinatie van de Exploitatie van Collectoren, administratie) anderzijds. Op deze vergaderingen werden de visies en plannen van de verschillende partijen m.b.t. de waterlopen verduidelijkt. Dit heeft geleid tot voorstellen voor vernieuwing op het vlak van samenwerking en beheer. Deze voorstellen worden op dit ogenblik door mijn administratie onderzocht.

   Met betrekking tot de genoemde waterlopen (Woluwe en Molenbeek-Pontbeek) zijn er biregionale intercommunales actief (Intercommunale van de Woluwe en Intercommunale van de Molenbeek-Pontbeek) die voor de overwelfde delen de exploitatie beheren. Binnen de Vlaamse regering bestaat de intentie om deze biregionale intercommunales per gewest op te splitsen, mits behoud van een geregeld overleg.

2. In het Vlaamse gewest is het zo dat waar mogelijk wordt gestreefd naar het opnieuw in open loop brengen van ingebuisde waterlopen, dit uiteraard voorzover dit technisch haalbaar is en de vereiste budgettaire middelen beschikbaar zijn. Het in open lucht brengen is immers te verkiezen, omdat een overwelfde waterloop nooit ecologisch kan herstellen, omdat overwelvingen barrières vormen voor de migratie van aquatisch leven, omdat overwelvingen meestal minder bergend vermogen bezitten en kortom niet passen in een integrale en duurzame aanpak.